

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hat órára 2 frt 50 kr.
Három órára 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr. árral kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
kétzeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15kr.

Velünk összekötötésben levő hirdető-íradók, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket totemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A tanév végén.

Városunk főutcájának ismert nagyobb és apróbb alakjai, kik naponként 8 óra előtt s 11 óra után, valamint 2 óra előtt s ismét 4 óra után benépesítették azt, eltávoztak körünk-ből. Némelyik örömmel várta a szülői háztól érkezett fogatot, a másik aggódva gondolt az otthonra, már a szerént hogy egyik vagy másik milyen iskolai bizonyítványt tud felmutatni.

Bármilyen lett is az eredmény, tény, hogy a tanuló ifjúság apraja-nagyja siet egy szülői fáradságának kipihenésére, míg a szülők vizsgálgatván a nyert bizonyítványt, abból úgy gyermekeiknek, mint a tanítványok vezetőinek szellemi erejét mérlegetik. S legtöbbszörre szigorúan jut ki ilyenkor a kritikából a tanároknak és tanítóknak.

Hogy is ne? Hiszen a gyermek szörnyű bizonyítványt hozott haza, egy jelese sincs, a legjobb is csak elégséges és elégtelen is akad köztük. Hát ennek ki az oka? A szülők nagy része úgy vélekedik, hogy nem a gyermek, hanem a tanár, vagy a tanító. Pedig hát valóban ki a hibás? Bizonyára nem az iskola és annak tanárai, hanem maguk a szülők, a kik elfogultságukban gyermekük tehetségét tulbecsülik, esetleg jó tanjegyeit a lángész jeleinek tartják, az igazságos és szigorú megítélés következtében nyert rossz elömenetel pedig a tanár elfogultságát kárhóztatják s az iskolát teszik érte felelőssé.

Pedig valóban ma nincs és nem lehet olyan tanítvány, melyben tanulni ne lehetne; ez főképen igaz manapság, mert a törvény oly pontosan meghatározza az egyes iskolák teendőit, a felsőbb hatóságok oly szigorúan, a legapróbb részletekig menő utasításokkal látják el a tanárokat s azokat annyira ellenőrzik, hogy józan észszel el sem képzelhető, hogy a tanuló bármelyik

iskolában meg ne oldhatná feladatát, ha szorgalma, tehetsége és iparkodása van. Másrészt pedig a tanárok eljárását az iskolai előjárások oly szigorúan ellenőrzik és nyilvánosan megbírálják, hogy a lehetősége is ki van zárva annak, hogy valamelyik tanár egyéni ellenszenvé vagy bármily indulata által vezethessék a tanjegyek osztogatásában.

Hanem természetesen a legkönnyebb a saját hibáért másokat okolni, hosszú idő mulasztásaiért a tanítványt nyakába tolni a felelősséget, holott ha mélyebben vizsgálnánk az okokat, bizonyára egy egészen eltévesztett nevelési rendszert s már a gyermek első életéveiben kezdődött hibát fedeznénk fel, mely mint a hógörgeteg lassan nőtt annyira, hogy a gyermek későbbi elbukásának okozója lett.

A gyermek első nevelése az kétségkívül, mely legfontosabb annak jövőjére nézve. Ez az, melyen mint alapon, a térfiu egész életpályája nyugszik. A családi első nevelés az az iskola, melyet sem közép, sem felsőbb iskola, sem tudományos egyetem, sem semmiféle tudós vizsgálatok, ha egyszer elhibáztatott, soha helyre hozni nem fognak; szóval mondhatni, hogy a jó családi nevelés az emberi boldogulhatás első feltétele. És még is épen az a szomorú dolog, hogy hát az e tekintetben elkövetett hiba az iskolai életben minden év végén szedi áldozatát, s még is ma is e legnagyobb hibák követtetnek el a családi nevelés körül.

Az iskolai életben is mindig azt tapasztaljuk, hogy azok, kik jó családi nevelést nyertek és gondoskodó szülői kéz vezetése és fegyelmező ereje alatt állanak, folytonosan boldogulnak tanulmányaikban is, tisztelettel, szeretettel viseltetnek tanáraik iránt, kiknek jóindulata tanácsai nem esnek nálok porba, hanem termékeny földbe, nem szivbe, fogékony lélekbe: ellen-

ben a kiknek nem jutott osztályrésztől jó családi nevelés, a kiknek szülői előbbrevalónak nézik a világban és társadalomban való könnyelmű szereplést, vagy az anyagiak után való kapzsi törekvést, a csendes családi kör minden esetre gondot igénylő, de nem örömet adó aprólékos bajaival, a kik a legjobb esetben a cselédek között nyerik az első és nagy befolyású gondozást, mit szerető anyai kezekből kellett volna kapniok, bizonyára azok adnak az iskolának s a tanároknak legtöbb gondot, szülőiknek legtöbb keserűséget, s azok szolgálatják az életnek leghitványabb, jellem nélküli elemét.

Igaz ugyan, hogy vannak kivételek, midőn a családi élet minden gondja kárba vész a fékezhetlen gyermek nevelésénél, azonban azért szülő a szülő, hogy ilyen esetben ne ítélje meg saját gyermekét elfogultan, ne becsülje túl annak tehetségeit, ne tartsa hibáit érénynek, hanem szigorúan válassza ki annak számára a hajlamainak inkább megfelelő életpályát.

Végül elmulaszthatlan kötelességünknek tartjuk a szülők nevében minden rendű tanító testületnek, különösen pedig a főgimnázium érdemes tanárjainak köszönetünket nyilvánítani, ezen szerfeletti fáradságot okozó tanév elmúltával. Jól tudjuk mi, hogy micsoda nehézséggel kell a tanári karnak a szak- és középiskolában hosszú 10 hónapon át küzdeni, s ha még is sok vagy talán a legtöbb esetben nehéz feladatukat példányszertüleg — s az igazsághoz híven oldják meg, ezért méltánytalanok lennünk, ha elismerésünknek fenszóval kifejezést nem adnánk.

A bekövetkezett szünidő alatt élvezék egészségben jól kiérdemelt nyugalmaikat s annak lejártával térjenek vissza hozzánk megelégedésben; városunkban mindenkor a tisztelet fogja őket környékezni.

viselve nem volna. A „Casino“ ujkori stílusban épült helyiség; hol hétköznap az el-tikkadt torok enyhítést kaphat.

A „Terrace“ természetéből épült medence, szökőkutakkal. E medenczébe biztos lépcsők vezetnek a föld alá, hol szépen festett falak és szőnyeggel ellátott terem van, mely szintén étkező-hely; a lépcsőzet másik oldalán szobrocák és nevesebb állatképek díszelnek.

A „Bethesda Fontaine“ egy bibliai alak, mely márvány kő talapzaton nyugszik. Egy szárnyas angyal áldást hint a vízre, melynek közelében levő sziklájára szállt; balkezeben a tisztaság és szüzesség jelképét a liliumot tartja. A fonalak köré négy kis alak a „mértékletesség, a tisztaság, egészség és békesség“ symboluma csoportosul. E csoport kép egy női szobrász műve. A fő alak 8 láb magas, a kisebbek egyenként 4 láb magasak. Végül feltalálható még Schiller szobra is, melyet a new-yorki németek ajándékoztak a parknak.

A tengerszem, mely a prakban elterül, regényes színt kölcsönöz a vidéknek, e vizen nyáron járja a csolnokázás és télen a korcsolya sport. A sziklák, rónájuk, vizek és vizesek, melyek lépten nyomon található, mindenkinek, kiben a természet esodája iránt csak némi érzék van, élvezetet és gyönyört nyújthatnak.

A legnemesebb növénynedv.

— Husz István. —
(Folytatás és vége.)

Az eként elváltozó idegsejtekről mondják azt, hogy zsirosan elfajulnak; az ilyen idegsejtek életműködése mind erélytelenebbekké lesznek, mi az agy tevékenységének csökkenését és vérszegénységét eredményezi, mert a szervek nagyobb vagy kisebb tevékenysége egyenes arányban áll azok vértartalmával. Minthogy pedig az agybeli idegsejtek nincsenek általában egyidejűleg a zsiros elfajulásnak ugyanazon fokán: azok életeréye különböző mértékben van bántalmazva, mi rendellenes elmebeli működésekben nyilvánul. Ezt nevezik az iszásokos idült (chronikus) elme zavarának. Ha a borszeszből szerföltött sok jut az agyhoz, sejtjeiben az élő fehérje oly nagy mennyiségben változhatik át holtá, hogy a halál hirtelen bekövetkezik. Az idegrendszer szerveit nem egyszerre, hanem bizonyos sorrendben támadja meg a borszesz, mi azt látszik mutatni, hogy a különböző idegsejtek különböző fokú ellenállást képesek e mérge ellenében kifejteni. Legelőször a kis agy szenved, mi tántorgásban nyilvánul, azután az agy működése lesz fölfüggesztve (bódulat), később az áttérjedő mozgások szűnnek meg, mi a gerinczagy tevékenységének zsirosadására mutat, végre a nyúlt agy életét támadja meg, minek folytán szenvednek a légvételek és szívökések, de épen meg is szűnhetnek.

Kezdetben vízzel mérsékelve itták a bort, de e szokás nem tartott soká, sőt ma a kaukázusi mohamedánok, bár különben jó hívei az izlamnak, forrásban levő borraikba zöld mákfejeket raknak, hogy azoktól italuk szeszesebb és hevitőbb legyen. Azt beszéli a perzsákról Herodot, hogy szenvedélyes ivók voltak s akkor tárgyalták legkomolyabb ügyeiket, mikor már jó sokat ittak. Nálunk magyaroknál is az adásvevésnek törvényesítője az áldomás-ivás volt, minek mint igazoló bizonylatnak

Nem vagyok én

Nem vagyok én az a család
Az a lenge délbáb,
Melyet tündéruj teremtet,
S melyet játsztva hajt a szellet,
Opálkőben,
Fényözömben,
Fül és le, odább-idább!

Nem vagyok én langyos szellő
Súgó, bűgő csapodár,
Mely illatát a virágtól
Veszi kölcsön,
És a földön
Csókot osztva, lopva jár!

Kagyló vagyok, szürke kagyló,
Mely kavicsok közt pihen;
Letapassák sárba, földbe
S csak az, a ki összetörte,
Veszi észre,
Csakhogy késve,
Hogy gyöngy rejlik mélyiben!

Catullus.

Doris.

(Történeti rajz.)

A Szent-Miklós temploma zsufozásig megtelt, nem ugyan ájtatoskodni vágyó, hanem kíváncsi közönséggel.

A szép Ritter Dorotya, vagy mint általában nevezték: a szép Doris, a székes-egyház zenekarmesterének magas képzettségű művész leánya éneklé a magán részket, ezt meghallani a főváros minden lakosa törekedett.

A hír elhatolt a királyi lakig is, s a fiatal II-ik Frigyes, ki nem csak lelkesedni

TÁRCSA.

New-York sétateré.

A legszebb és leglátogatottabb sétatér New-Yorkban a hírneves „Central Park“, melyre méltán büszkélkedhetnek a new-yorkiak és igen kevés idegen fordul meg a városban, kinek a Central park megtekintését melegen ne ajánlják. Tárnyilagosan szólva, e sétatér gyönyörű.

Pedig milyen ronda, sziklás, homokos térség volt e park 1858-ban, 30 évvel ezelőtt, s most a nagy észtehetségű mérnökök és a kertészet művészei, mert a szó szoros értelmében művészeknek kellett azoknak lenni, kik e parlag sivatagból e szép parkot tudták teremteni, idylli berekké változtatták az egészet. E nagyszerű eszme tervezője a magyar eredetű Asboth Sándor honvédezedes volt.

Bármely város, talán Londont és Párisit kivéve, ha még olyan régi is templomai, nyilvános épületei bármilyen szépek, színházai és mulatóhelyei bármilyen feltűnőek: egyik sem mutathat fel a város központján olyan szem és szívgyönyörködtető sétatér, mint Amerika legnagyobb kereskedelmi városa New-York.

A Central park terjedelme óriási, mert 2 1/2 mértföld hosszú, s 1/2 mértföld széles; délről az 59-ik utcától a 110-ik utcáig, keletről az 5-ik Ave-től a 8-ik Ave-ig terjed. Átlagos terjedelme 840 hold és ebből esik 15 hold gyalogjárók részére, 8-hold lovaglók szá-

mára és 25 hold sétatér, hol 10,000 embernek kényelmes ülés kínálkozik, melyek 600 lombos ligetben állanak. Minden koru és rangú lény itt bő élvezetet találhat. A gyermekeknek a „Play vagy Ball Ground“ nevű, 10 holdnyi területtel bíró tisztás áll rendelkezésre, hol naponként százával ugrál, futkos a virgoncz gyermekcsereg; a kedélybeteg az erdő sűrűjébe vonulhat; a szerelmes pár az árnyas esaliban nyer nyughelyet; a zöld víz sima tükrén csóknokázni lehet; a lovaglók és sport kedvelőknek a „Bridle Roads“ és „Carousel“ térség mindig nyitva áll; a „Dairy“ étteremben tejet és fagyaltot adnak a fáradt sétálókknak.

A természet-rajzi muzeum közelében áll az „Obelisk“ Cleopatra tüje, melyet Vanderbilt drága pénzen egyenesen e ezétra készült külön hajón hozatott Egyiptomból. A „Marble Arch“ a legszebb és legnagyobb- rübb ékessége a parknak, teljesen márványból készült és a főbejárat a park keleti részén van. A „Mall“-on a zene-pavillon, és három csinos szobor áll, az egyik Shakespeare ércszobrára, melyet 1872-ben a nagy brittköltő születésének 300-ik évfordulója alkalmával emeltek; másik Scott Walter Edingburghi utánzata, mely a New-Yorkban lakó scótok ajándéka; a harmadik pedig egy indiai vadász kutyájával életnagyságban.

Állatkertje és muzeuma oly gazdag, hogy annak értéke milliókra rug és bátran elmondható, hogy sehol a világon nem létezhetik állat és madár-faj, mely itt kép-

világos megemléke van Verbóczy hármas törvénykönyvében. A hegyaljai oklevelek is ezt mint eleinknek régi élő szokását emlegetik. De meg is őrizte a világtörténelem néhány vitéz toroknak az emlékét. Igy Izrael népét szüntelen korhólták a proféták az ittasság bűne miatt. Cyrus perzsa király ugyanezen okból tesz ünnepélyes szemrehányást nagyatyjának Astyagesnek; Nagy Sándor macedoniai király pedig, ki atyjától Fülöptől örökölte az előszeretettel a bor iránt, Chares elbeszélése szerint indiai hadjáratában versenyívást is rendezett, melynél az első díj egy talentum (2600 frt) volt. E nemes versenynek eredményeül 35-en ülőhelyükben itták magokat agyon, a győztes ellenben, kinek neve Promachos volt, 16 1/4 liter bor elfogyasztása után 4 napig élt, vagy jobban mondva lélekzett.

A bortekozlásnak sem hiányzanak nagy példái. Igy, midőn Egyiptomban Philadelphus kormánytársaul fogadta Ptolemaeus Lagi, az ünnepélyen 285-ben Kr. e. egyebek közt egy borsajtóval felszerelt szekér volt 300 ember által vonva, melyen fuvola hang mellett dalolva satyrokknak (Bacchus kísérői) öltözött 60 munkás dolgozott Silenus vezetése mellett és a mit kisajtottak, végig folyt az édes must a széles utcákon. Egy még nagyobb szekéren, melyet 500 ember húzott, két szökőkút állt, melyek egyike tejet, másika bort fecskendett szét, 320 gyermek pedig arany és ezüst serlegekkel kezökben azon buzgólkodott, hogy mindenkit felidithessen egy-egy ital borral. Caligula császár (37. 41.) nemcsak maga szerette a bort, hanem Incitatus nevű lovát is, mely különben ura kegyelméből konzuli méltóságot viselt, aranyozott zabbal és a legjobb borral tartá. Később egyik utóda Heliogabalus (218—222.) meg a tengeri hajók harcjáték medencéjét töltötte meg borral viz helyett. Ugyan e külön ember ebeit lúdmájjal, lovat szőlővel tartotta, a halastavat pedig rózsavízzel látta el. Mátyás királyunk is hajlandó volt rendkívüliségekre, de nem oly észszerűtlen módon. A visegrádi vár vízvezetékébe ugyanis különös alkalmakkor ő szintén hol fehér, hol vörös bort öntetett, úgy hogy viz helyett ott a legnemesebb növénynedv csorgott alá.

Még ethnographiai szempontból is fontos a legnemesebb növénynedv, mert mint mondják, egy pohár bornál, a melybe légy esett, meg lehet különböztetni a népek véralkatát. Az olasz félretolja, a francia a legyet kidobja, a német megissza, az angol földhöz vágja és azt mondja: God damm (Isten büntesse meg), — de természetesen ez nem a borra szól, melynek mindenrendű és rangú emberek közt kevesebb az ellensége, mint a tisztelője, holott azt

tudott a zenéért, hanem maga is kitünő zenész s énekes volt, a kíváncsi tömeg közé vegyült s hallgatta Doris hangját.

Minden hang, minden akkord hevesebb dobbanásba hozta az ifju trónörökös szívet s az éjszót szemek lángoló tüze a karzaton éneklő szép leányt kereste. Doris észrevette a szemek villámát s mintha azokból gyújtó anyag lövelt volna kebelébe, lelkesedettebb, szebb, meghatóbb, elragadóbb volt hangja mint valaha, s midőn az utolsó akkord is elhangzott, kimerülve dőlt egy padra s lankadt tekintete kísérte a templomból távozó ifju trónörökösöt.

„Hadnagy vagyok a testőrségnél,“ e szavakkal mutatta be magát másnap reggel a szép Dorisnál egy fiatal ember, s zsebéből kis levelkét véve ki, átnyújtá e szavakkal: „levelet hoztam kegyednek a trónörökösötől“ s a nélkül, hogy bevárta volna a meglepetéstől elfogult leány válaszát, elhagyta a kis szobát, egyedül hagyva Doris, ki reszkető kézzel tartotta a levelkét. Arczát elfutotta a pir, szíve szorult, keble dobogni kezdett s hóhéhr ujjacskaí feltörték a piczi pecsétet, anélkül, hogy Doris tudta volna mit tesz.

Nem, nem lehet, suttogá magában a szép leány, a levél elolvasása után, nem tehetem atyám tudta nélkül . . . s mégis . . . itt megállott gondolata s a kis levelkét még egyszer átfutotta s keblébe rejtette, mint a tetten ért csintalan gyermek, midőn elrejté csinyának bizonyítékát.

Hogy folyt le a nap, mit tett Doris, leküzdte-e keblének heves dobogását, elárulta-e atyja előtt a drága titkot, mit kebl-

mondja egy hírneves francia orvos, hogy a nikotinnak és alkoholnak maga az ördög a szerzője. Minden a mértéktől függ az élvezetekben, megárthat okkal móddal még az éltető friss víz is, még inkább az a szerves tűz, mely eleven lánggal a legnemesebb növénynedvben ég.

— **A postamesteri állomásoknak a néptanítókkal való betöltéséről.** A postamesteri állomásoknak néptanítókkal való betöltése ügyében a közmunka és közlekedési m. k. miniszter 1887. évi április 13-án 11346 sz. alatt a következő rendeletet intézte az összes postahivatalokhoz. „Hivatkozva a postamesteri állomások betöltése ügyében 1872. évi február 29-én 2618 és 352. sz. alatt kelt szabályrendelet 4-ik pontjára, ezentuli mihez tartás végett értesitem a czimet, hogy a községi jegyzők és néptanítók kisebb forgalmi postahivatalokhoz postamesterekké csak az esetben nevezhetők ki, a nekik a) amányozandó postamesteri állomások elfogadására, ha illetékes közigazgatási, illetve iskolai felsőségi előleges engedélyt bírják és egyszersmind magukat kötelezik, miszerint távollétük, illetőleg a tanórák alatt, a reájuk bízott postahivatalt a postakezelésbe szintén beavatandó hitvestársuk vagy legalább 18 éves más családtagjuk által fogják kezelteni. Ha a község vagy községi képviselői testületének engedélyével postamesteri állomásra folyamodó községi, illetve körjegyzői kinevezése szándékoltatik, ehhez egyszersmind az illető megye főispánjának beleegyezése is szükséges, mi végből forduljon a kir. postaigazgatóság az illetékes főispánhoz, hogy ez a kijelölésbe vett kinevezés iránt közigazgatási szempontból fenforgó észrevételeit megtehesse. Néptanítóknak pedig ily előzetes engedély megadására a) felekezeti iskoláknál az iskolaszék, illetőleg az egyházi főhatóság; b) községi iskoláknál az 1868. XXXVIII. t. cz. (végrehajtása) és 1878. XXVIII. t. cz. végrehajtása tárgyában a polgári községi iskolaszék számára kiadott utasítás 21. §-a értelmében az iskolaszék véleményes jelentése alapján a közigazgatási bizottság; c) végre állami iskoláknál a gondnokság véleményes jelentése alapján a közigazgatási bizottság van jogositva“

Különfélék.

— **A lévai, paulai szt. Vinczéről** ezimzett nővérek vezetése alatt levő leányiskolában a vizsgálatok a szülők s tanügybarátok nagy érdeklődése mellett f. hó 24—28-ig tartattak meg. — A vizsgálatok tartama alatt az intézet érdemes tanhatóságán kívül a jelenlevők díszes soraiban ott láttuk megyénk kir. tanfelügyelőjét, a kerület esperesét és városunk polgármesterét; kik a jelenvoltakkal egyetemben örömmel győződtek meg arról, hogy növevelésünk szent ügye hivatott kezek vezetése mellett nem csak a tisztá erkölcs zománczában tündököl, hanem a növendékek értelemi fejlettsége, tárgyismerete a legmagasabb igényeket is kielégíti. — A zárvizgán pedig azon kellemes meglepetésben részesültünk,

lén rejtegetett, hatottak-e az első hevében irt lángoló sorok a fiatal művésznő lelkére, ne kutassuk, hanem este 7 órakor álljunk oda a Szt.-Miklós templom sarkához, s tudni fogunk mindent.

A fülhomályban két ifju közeledik, mindkettőn testőr egyenruha van, s bár bizalmasan beszélgetnek, az egyiknek egész modorán észrevehető a tisztelet, hogy ne mondjuk alázatosság a másikkal szemben.

— El fog-e jönni? kérdi az egyik.

Én hiszem fenség, felelt a másik, fenséged levelét kézbesitettem, s a művésznő nem utasította vissza.

A trónörökös volt, azzal a hadnaggal, ki Dorishoz vitte az ifju herceg levelét.

Néze fenség, itt jön, szól most a hadnagy, — ugy e mondtam, hogy eljön, én visszavonulok, élvezze fenséged háborítlanul az első pásztoróra perceit, melyek, hogy ne legyenek utolsók, én lelkemből kívánom fenségednek.

A hadnagy félre vonult s a trónörökös az utca sarka felé irányá lépteit, honnét egy ifju alak lefátyolozott arczeal közeledett.

A lejtőn csak az első lépés nehéz, az ösvény felé haladó csak az első lépésnél inog, ha az meg van téve, haladunk nyilsebesen le a lejtőn, míg nem a sötét ösvény összecsap fejünk felett — elmerülünk.

Doris megtette az első lépést. A trónörökös szerelmi vallomását meghallgatta, s feltartóztatlanul futott lefelé a lejtőn. Minden este más és más ürügyöt adott atyjának, hogy ki kell mennie a városba, s mindig a Sz.-Miklós templom felé tartott. És a királyi lakot minde este két testőr-

hogy a növendékek a műének magasabb kiképzésében is nyertek oktatást; meglepő praecisítással énekeltek ez alkalommal: „Lágyan cseng az estharangszó“ t, „Adoratio Salvatoris hymnus“-t; „Magyar népdal egyveleg“-et négyes hangban; a Halász duntet Turóczy Erzsike és Mariska által szépen előadva. Kiténtek még ez alkalommal Báthy I. Leidenfrost L. Medveczky E., Petrovits I., Hloska E., és Thuróczy E., élénk köztetszést aratott szavalmányaik által. — A kimagasló siker, az ovodái piczi-nyek ártatlan örömeinek hevétől áthatva az intézetből kilépő növendékek halás szeretetében leli ugyan legméltóbb jutalmát; mindamelllett szívesen adóznunk mi is az intézet kitünő vezetéseért tiszt. Zalka Calasantia irg. nővérek az intézet érdemes igazgatójának s vele egyetemben szerető odaadással működő társnőinek, mint az intézet tanítóinak elismerésünkkel.

— **Pénzbüntetések megosztása.** A belügyminiszter körrendeletben tudatja a törvényhatóságokkal, hogy az eddig „az országos rabsegély és javító intézeti alap“ javára befolyt büntetés-pénzek jövőre két különálló, névszerint az „országos rabsegély, javító és letartóztatási intézeti alap“ és a „közigazgatási fogházak és tolonczházak létesítésére befolyt büntetés-pénzek“ című alap közt lesznek megosztandók.

— **Az érettségi vizsgálatok lefolyása** a helybeli főgimnáziumban e héten nyert befejezést. Ngos Viedermann Károly kir. tan. pozsonyi tanker. főigazgató elnöksége alatt az egész tanári kar jelenlétében vizsgáltatt meg azon 11 főgimn. tanuló, kik a szóbelire bocsáttattak. Másfél napig tartott e vizsgálat, mely idő alatt városunk értelmisége mindig képviselve volt; Mácsay Lukács kir. tan. polgármester, Leidenfrost Gyula, Leidenfrost Aurél, Lakner László, Dr. Frommer Ignác, Medveczky Sándor, Dr. Medveczky Károly, Bolemann János, Báthy László, Richter Ferenc, Kriek Jenő, Rosznáki főhadnagy és még többen voltak tanui ifjaink alapos megvizsgálatásának. Jun. 28-án délután az elnök főigazgató kihirdeté az eredményt, mely szerint mind a 11 érettnak nyilatkoztatott. És pedig: Bolemann Atilla, Veil Vilmos, jeles, Godin Károly jó, Bukovinszky István, Dióssy Dezső, Harisch József, Nésey István, Rác János, Vanke Sándor, Varannay Sándor, Sembery Miklós elégséges osztályzattal. Lelkes, az ifjuság szeretetétől áthatott meleg hangú beszédben inté a főigazgató ifjainkat érelyre, haza szeretetre, s kitaró becseletes munkára. — Az ifjuság meghatottan vett búcsút az intézettől, hogy kilépjen az életbe, melyen nekik őszintén szerencsét kívánunk.

— **A pósta és távirda egyesítése.** A napokban meg fog történni a pósta és távirda egyesítése. A négy távirda igazgatóság személyzete szétosztatik a kilencz postaigazgatóságnak megfelelően, a mi természetesen számos áthelyezést és nyugdíjazást fog maga után vonni. A póstánál és távirdánál együttvéve közel másfél száz egyen fog nyugdíjaztatni. Az erre vonatkozó rendeletek valószínűleg már a jövő hét elején ki fognak bocsájtatni.

— **Az ipariskola vizsgálat.** A lévai ipariskolában a zárvizsga mult hó 26-án tartott meg J. Péterffy József mi-

tiszt hagyta el: a trónörökös s a hadnagy, s a véletlenség mindig ugy hozta magával, hogy a Szt.-Miklós templomnál Doris találtak.

Pár hét telt el. A trónörökös felkereste Doris lakását; mint műértő jött s mutatta be magát az apánál, ki művészi élvezettel halgatta végig a trónörökös és a kedves Dorisának „kettőseit,“ nem látott a dologban mást, mint a két művész együttes társulását, együttes haladását.

A művész órák mind gyakoribbakká lettek s a szegény hadnagnak napról-napra hosszabb ideig kellett a karmester háza előtt sétálva várni urára.

Az ének-órát a szerelem boldog órái váltották fel, s ezeket minél hosszabbakra akarta nyújtani a fiatal hevesvérű trónörökös.

A „katona király“ I. Frigyes nesztét vette a trónörökös kalandjainak. Nem volt az az ember, ki a szív dolgába feledte volna, hogy fia, koronájának örököse s katonai keménységgel lépett fel.

— **Külföldre utazol két évre,** szólta a hajthatatlan apa fiához, — a leányt pedig a bíróság fogja megkérdezni, mi jögon tolakodott be a főhercegnőnk jogai közé.

Az ifju herceg elutazott. Doris a rendőség elfogta, s a törvényszéknek adta át, mely a királytól sajátkezűleg irt következő utasítást kapott: „A börtönbe vett Ritter Dorotyát, holnap reggel, előbb a börtön kapuja előtt, aztán atyja lakásánál s harmadszor a város végén meg kell vészőztetni s azután a szandoroi dologházba küldendő örök időre.“

A törvényszék elborzadt a rendeletl

niszteri főbiztos, a városi tanács, számos érdeklődő tanügybarát és iparos jelenlétében. Ugy az előkészítő, mint az első és második osztályok vizsgája meglepően szép eredményt mutatott fel. Valóban elismerést érdemel a tanító-testület buzgó fáradozásáért, különösen az osztályokban meghonosított rend és fegyelm fenntartásáért. A vizsgálat a tanulók által készített rajzok és iparczikkekből álló kiállítással volt egybekötve, mely — tekintve azt, hogy ez vala az iskola első ilyenmü kísérlete — sikerült és tartalmas volt. Kiállítottat összesen 85 tanulónak iparczikke. A kiállítás iránt a közönség, kivált az iparosság, igen melegen érdeklődött és egész napon át tömegesen látogatta. Másnap este osztattak ki a jutalmak, melyekben a következő tanulók részesültek: Bizik Endre viselet- és szorgalomért 3 frt, Gyuriás Mihály és Hurta Imre jeles tanulós és viseletért 2—2 frt, Bizik Sándor, Csontó András, Csúri Lajos, Kiss Sándor, Krausz János és Podhragyay Antal kiállított munkájuk után 1—1 frtnyi jutalmat kaptak.

— **Selmeczványán mozgalom** indult meg, melynek czélja, hogy a magyar színtest a felföldön állandósítsassék. A czél elérésére törekvő színpártoló bizottság Selmeczványát és Besztercebányát teli, Zólyom, Rózsahegy, Liptó-Szt.-Miklós és Alsó-Kubin városokat nyári állomásukul tüzte ki s egyelőre színingazgatókat mellözve maga fogja egy szerződötendő, szakértő művezetővel a társulatot szerveztetni s vezetetni. Czime a szövözeteknek: „Felföldi színtársaság“ lesz s csupán a kerületben működik. A kerületi városok mind egyikeben színingyi bizottság alakul, a mely ellenőrzi a társaság működését s részére kedvezményeket eszközöl és bérletet gyűjt. A társaság 16—18 tagból fog állani s operettet nem ad. — Szép és üdvös az eszme; őszintén kívánjuk, hogy a legszebb siker jutalmazza a fáradozók buzgalmat.

— **Iskolaorvosok és egészségtanárok.** A közoktatásügyi miniszter az állami középiskolákban az iskolaorvosok és egészségtanárok intézményét már a jövő iskolai évben életbeléptetni szándékozik. E végből utasította az említett tanintézetek igazgatóit, hogy tanfolyamot végzett és oklevéllel bíró helybeli orvosok közül jelöljék ki azokat, kiket alkalmaztatni kívánunk. Az állomások egyelőre tiszteletbeliek lesznek s díjazással nem járnak. A miniszter azonban megígérte, hogy már a közel jövőben gondoskodik bizonyos fizetés rendszeresítéséről.

— **Egy tanügybarát** a lévai tanítóképezde gyakorlóiskolájának zárvizgáján 2 darab ezüst forintot adott át az iskola tanítójának a két legjobb viseletű és legszorgalmasabb tanuló megjutalmazására. Ezen két forintból a fenti iskola növendékei egyet Hlavácsék István V-ik és egyet Budai József IV-ik oszt. tanulóknak — mint erre legérdemeseknek — egyhangulag ítéltek oda. A jutalmazottak forró köszönete szállt az érdeklődő gyermekbarát felé.

— **A lévai állami tanítóképző** intézetnek f. hó 23—24 tartott tanképesítő vizsgálatára ez évben 16-an jelentkeztek. Sikeresen állottak ki a vizsgálatot 7-en, kik ennek alapján tanítói oklevelet nyernek; névszerint: Belák Kamil, Bozóky Sándor,

felolvasásánál, de a „katona király“ parancsának ellenszegülni a „független bírák“ nem voltak elég erősek.

A borzasztó ítéletet betű szerint végrehajtották. A szép leány, a hírneves művésznő meggyalázva, háromszor megveszszözve a dologházba került; a trónörökös külföldön volt, s a hadnagyot, ki a szerelmi viszonyt közvetíté, megfosztották válbojtjától s hat évi várfogságra vitték, mint az erkölcselenség előmozdítóját.

Három év merült az örök semmiségbe.

A száműzött trónörökös, rég elfeledte Doris Párizs grisettei között, rég kibékült atyjával s rég visszatért a királyi lakba s atyja által választott főhercegnő vőlegénye lett.

A szerencsétlen Doris atyja ekkor kísérte meg az első lépést leánya érdekében. Kegyelmi kérvényt adott be, s a király sajátkezűleg írta a kérvényre: „megadom a kegyelmet, a fogoly szabadon bocsátandó.“

S Doris előtt megnyílt a három év óta zárva volt dologház vasrostélyos nagy kapuja, s a megbecstelenített leány zokogva dőlt három év óta nem látott atyja karjaiba.

Az idő vasfoga megemészt mindent.

Az évek sűrű fátyolt vonnak a mult eseményeire, s az emberek elfeledik a tényeket, azok szereplőit.

Doris esete is feledékenységre ment, s s ez fejtheti meg, hogy kiszabadulása után három évre, egy derék német polgár neje et; neje szerelem nélkül, de becseletes,

Freund Lipót, Hajdu Ágoston, Kornfeld Zsigmond, Massányi János, Steiner Gyula.

— **Magyarosodunk.** A felvidék jóra való tót lakossága, mely a rajongó népboldogító agitátorok revírjéből kivül esik; nem csak hódol a törvény erejének, de önként s örömmel segíti elő népiskoláink feladatát a magyar nyelv terjesztése körül. — Erről győzött meg bennünket br. Nyári Béla Hontvármegye állami iskola-látogatója, ki saját tapasztalata folytán V i n á r, B a k a b á n y a állami iskoláit kiemelve, tanítóinak buzgóságáról, a gyermekeknek a magyar nyelvben való jártasságáról, a tót ajku szülőknél ezen iskolák iránt táplált vonzalmáról, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. — De szíves örömmel emeljük névszerint is Bortakovits bakabányai s közel szomszédságból Bartos podluzsányi, Záhorzky borii és Rohács tanítókat, kik a legszebb sikerrel tanítják iskoláikban a magyar nyelvet.

— **Két hasznos szaklap.** A fővárosban megjelenő VIII-ik évfolyamu „A Vállalkozók Lapja és annak német kiadása a VI-ik évfolyamot ért „Der Bauunternehmer und Lieferant“ című szaklapok nagy összeköttetések és jól értesültségük-nél fogva oly teljes és alapos képét nyújtják a hazai vállalkozási mozgalmaknak, hogy azok olvasói a legrészletesebb tájékozást nyernek a bár hol történő építkezésekről, szállításokról el vagy bérbeadásokról. Ugyanazért az építési vállalkozó, szállító, bérlő stb. csak saját érdekében cselekszik, ha ezen szaklapokat olvassa és figyelemmel kíséri, mert ezek útján tudomásával mind ama hireknek, melyek ötlet érdeklik. Ajánljuk e lapokat a nevezettek és azon kívül a községek, hatóságok és társulatok figyelmébe.

— **Rövid hírek.** — **Kőjárás.** A jövőhétre: Délen változó, északon derűs, esendés, meleg időt várhatni, itt-ott zivattal. — **A dohánytermelésnél** a pénzügyminiszterium azt a változást tervezi, hogy a magánhasználatra való termelési engedélyt megszünteti, mert a csempészetet csak így vélik megakadályozhatni. — **Kovács Zsigmond** veszmíri püspök jun. hó 28-án elhunyt 68 éves korában. — **Bécs lakossága,** a legújabb kimutatás szerint 1.231.000 emberből áll, de a tulajdonképi Bécsre ebből csak 755.000 lélek jut, 476.000 pedig a hozzá csatolt elővárosokra. — **Ipolyi műkincsei,** melyeket a főváros a műcsarnokban látott kiállítva, e hónapban Nagyváradon, Ipolyi egykori székhelyén lesznek kiállítva. — **A Hentzi-szobor ügyén** azt a hírt közlik, hogy a szobrot elviszik Bécsbe és helyére más alkalmas szobrot vagy szökőkutat készítenek. — **A párisi divathóbortok** legújabbika az, hogy a nők megaranyoztatják körmeiket, mint ez Khinában szokás. — **Az okkupált tartományok** békéje folyton szilárdul s nő a bensülött lakosság megbizhatósága is. Ennek jele nyilatkozik a kormányzat részéről abban is, hogy legközelebb szaporítani fogják a bensülöttekből alakított katonaságot. — **Királyunk** és Vilmos császár e nyáron is fognak találkozni, de nem Gasteinban, hanem Emsben. — **Nagy Ferencz** barcsi lakosról azt írják, hogy 1756-ban született. 30 évig katona volt, azután kociskodott, majd egy péknél szolgált. Most környörü-

etből édeggel. 131 éves kora daczára jó egészségre örvend. — **A német császár,** mint Berlinből írják, dr. Mackenziet fia gyógykezeléséért 10 ezer márkával jutalmazta. — **Dr. Schlauch Lőrincz** nagyváradi püspököt szeptember hó 17-én igtatják be ünnepélyesen.

A P R Ó S Á G O K

— Rovatvezető: Z u b a n y. —

Félre értette. Kamilla: Hova megy papuska? Papa: A választásra. El akarsz kísérni? Kamilla: (szégyenkedve) Papa én már választottam.

Elodázott gyász. Káplár (éjfélkor felkelti Miska bakát) Hej, Miska tudod-e, hogy meghalt a bátyád? Miska (felriad): Ugy? jaj, be szomorú leszek holnap! (Elalszik.)

Vasuton. Kofa: Jaj, jaj, csak ma ne legyen összejöttök! Uta: Miért éppen ma nem? Kofa: Jaj, egész kosár fris tojás van nálam!

— **50,000 forint**ra rug a Kincsem-sorsjáték főnyereménye, melynek még ezenkívül 4874 nyereménye van, s ez által rendkívül kedvező nyereménykilátást nyújt, miért is nem mulaszthatjuk el t. olvasóink becses figyelmét e sorsjátékokra különösen felhívni.

Budapesti Hirlap.

A „Budapesti Hirlap“ új esztendőkor pályafutása hetedik évébe lépett. Megerősödve, támaszkodva a Magyarországon eddig hallatlan sikerre, melyben részesült. A „Budapesti Hirlap“nak a hazai művelt olvasóközönség vette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen jelszavával: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap“ érte el; legnépszerűbb, legterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozóitársak egész seregén kívül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz, a helyi tudósítók kivül, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi események fölül rendszeres levelezőn kívül saját külön tudósítói értesítik közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog anélkül, hogy a „Budapesti Hirlap“ arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkei K a a s Ivor báró, R á k o s i Jenő, B a l o g h Pál írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai eseményeinek értesüléseivel látnak el rendszeres levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. A „Budapesti Hirlap“ távirati tudósításai maup már teljesen egy fokozatú állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londonól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátvivározzák. A külföldi rendszeres tudósítók kivül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetési tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap“ e czélakra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesítő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap“ Tárczarovata T e l e k i Sándor gróf, T ó t h Béla, R á k o s i Viktor (Sipulusz) és több kiváló írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége s

Az elnök felküldve a kivánt iratokat, a király olvasatlanul lepecsételtette azokat s sajátkezűleg ráírta a csomagra: „A titkos levéltárba teendő.“ Oda is tetették, s most is ott porosodnak az ügyiratok, melyeknek külczimén ez olvasható: Ritter Dorotyia erkölcsiség elleni bünpüre.

Abban az órában, melyben a bünperiratok a titkos levéltárba kerültek, az egykori testőrhadnagy, ki rég kiállotta büntetését, királyi kegyelemből visszanyerte valóbját s viselt tisztirangját a testőrcsapatoknál.

Doris fia tisztességes polgári családot alapított, melynek most élő tagjai már Németországban tekintélyes lovagok, kik ma is felkeresik a potsdami temetőben azt a jól ápolt sirt, melynek márványoszlopán ez egyetlen egy szó áll bevésvé: „Doris.“

Palotay Ákos.

Valentovics József.

† 1887 június 18.

Négy tized évfolyamán örlelke valál hivednek; Beuned azok lettek hü, igaz, édes styát. Most hogy örökbüesut vettél a világi bajjoktól; Gyászból borult hived nagy sokasága keserg!.. Én a napot láttam, mely töled nyerte világát És melegével hön védte az árva s szegényt. Érdemidből font koszorut sírodra letéve, Hálásan mondjuk: szent porod áldva legyen!

Benedekfalvi.

mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitűnő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismer: legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. Az előfizetési feltételek: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetéseket vidékről legelőszérűbben postautóvivánnyal eszközölhetők. Következő czím alatt: A „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

LEVELEZÉS.

Esztergom 1887. jun. 29.

A gazdák és iparosok át. hitelszövetkezetének esztergomi fióktelepe jun. 26-án vasárnap tartotta Haan Rezső elnökle alatt közgyűlést Esztergomban a „Magyar király“ vendéglő emeleti helyiségeiben. A gazdák és iparosok át. hitelszövetkezte, a keresztény gazda és iparosok anyagi mentésére, jövője biztosítására alakult. Az ország érdeklött lakossága megértette a nagy eszmét s ma már alakulásának egy évére az ország minden részét áthatotta az eszme áldásos voltának érzete. A szövetkezetnek van az ország különféle vidékein eddig már 50 fiók telepe, melyek közül az esztergomi fióktelep, egymaga 3000 részvényt számlal. Az esztergomi fióktelep, mely Esztergom megyén kívül kiterjed a szomszéd, Hont-Bars- és Pestmegyékre nemcsak kisebb hiteligényeit elégíti ki tagjainak, de a fogyasztás nevezetesebb, fontosabb ágait is műveli új év óta s különösen nagy forgalmat csinált a lisztfelekkel, úgy hogy egész területén a liszt üzlet terein mérvadó befolyással urálja az árakat, határt szab az üzérkedésnek, s ezt kívánja elérni minden más fogyasztási és iparcikkre nézve is, miután ma már az üzletvilág a vásárló közönség teljes kizsákmányolására törekszik.

A közgyűlést előtanácskozás előzte meg, a fióktelep hivatalos helyiségében s a tanácskozás után, a tanácskozásban részt vettek a fióktelep elnöke Haan Rezső estélyre hívta meg a „Magyar király“ vendéglőbe, hol igen kedélyesen folyt le az est zene s szebbnél szebb felköszöntök fűszereztek a lelkes hangulatot. Az estélyen a központi igazgatóság részéről Tömösváry László vezérigazgató is jelen volt, a ki a közgyűlésre jött a központból.

A közgyűlés vasárnap déli 10 órakor kezdődött s a jelenvoltak száma százakra ment. Voltak részvényesek Hont-, Bars- és Pestmegyéből jelen. Haan Rezső elnök a gyűlést megnyitván, egy hosszabb kimerítő elnöki beszédben ismertette a helyzetet, a mely a hitelszövetkezeti eszme létjogosultságát indokolja s az eredményre utalva örömmel constaltta, hogy a keresztény társadalom a hitelszövetkezeti eszmének felkarolásában felismerte az egyedüli mentő szert anyagi bajainak orvoslására. Azután röviden ismertette a Budapestben máj 22-én tartott országos közgyűlés lefolyását s végül az esztergomi fióktelep első évi tevékenységét részletezve, egy évi működése, után az alapszabályok értelmében az elnökségről lemondott; de nagy lelkesedés közt elnökül újra megválasztatván, felkérte a közgyűlést a lemondott bizottsági tagok helyébe újakat választani. A közgyűlés az elnököt kérte meg javaslatára s ennél fogva az elnök javaslata folytán egyhangulag megválasztottak: kezelőbizottsági tagokul: Eggenhoffer József kereskedő, Szláv István pénztárnok, Mezey Dénes káptalani főpénztárnok Esztergom, Horváth Mátyás főgymn. tanár Esztergom, Szabó Titusz köz-, és váltó ügyvéd Párkány, Német Pál iparos Párkány, Dr. Mátray Ferencz járási s tiszteletbeli főorvos Esztergom, Fehér Ferencz plébános, Ebed, Dudás János iparos Esztergom, Bitter Imre földész párkányi bíró. Valovics József földbirtokos Úny, Szóda Mihály földész Esztergom, Ivánics Gyula párkányi jegyző, Papp Sámuel földész Bucs, Renner József bajtai bíró. (Hontmegye) Póttagok: Tóth István iparos Párkány, Spácz Imre kereskedő Esztergom, Ivánics István földész Szölgyém. Ellenőrzőbizottsági tagok, elnök: Dr. Fehér Gyula plébános Esztergom, Wargha Márk Szent-ferenczrendi zárdai főnök Esztergom, Pilisy Ferencz földbirtokos Ebed, Kremsperger József földbirtokos Tinnye. (Pestmegye) Póttag: Kiffer János földész Esztergom.

Közgyűlés után nagy bankett volt a „Magyar király“ vendéglőben, melynél az első felköszöntőt Haan Rezső elnök mondta, a jelenlevő vezérigazgatóra, Tömösváry László urra.

— I.

KÖZGAZDASÁG.

A jó tojó-tyuk ismertető jelei.

A „Mith. der Voralberg. Landw.-Ges“ közlése szerint a jó tojó-tyukot a rossz tojótól igen könnyen meg lehet már külső jelek nyomán is különböztetni. Minden tyuknak nyanis, mikor a tojó időszakhoz közeledik, pirosabbá vérdusabbá lesz a ta-

reja és szakja (szakál.) A jó tojó-tyuknál ez a tulajdonság jobban ki van fejlődve, mint a rossz tojónál, úgy hogy előbbiek taraja s szakja a tojó időszak alatt sötét vérpirosszínű lesz, míg a közepes vagy rossz tojóké halványpiros sötét világos sárgáspiros színű marad. Egyébként, írja a nevezett füzetke, a tojóképességet a baromfiak takarmányozása is nagyon befolyásolja s a legjobb tojóképességű állat sem fog tojni ha eleségéből a kellő mennyiségű mész hiányzik, ép úgy mint a gyengetojónak is lehet ebbeli képességét fokozni az által, hogy bőven adunk eleségébe meszet, mely ezéla a tojáshej igen jó szolgálatot tesz.

A burgonya-betegség

ellen mind nagyobb sikerrel használják az ugynevezett bordelaise-i pépet. R. Faszuelle különösen ajánlja, hogy e szerrel ugyanazon módon, tehát e czéla szerkesztett rostával ellátott fecskendővel fuvassék meg a burgonya-növény levelezete, a mily módon a szőlőt a mildew ellen (Peronospora viticola) kezelik a francziák. A pulverizálás a burgonya feltöltése után foganatosítandó. A bordelaise-i pép áll 100 liter vízben feloldott 8 kg. rézgálic és 15 kg. oltatlan mész és 35 liter vízből készített mésztej elegyéből. Az idén sok helyt nedves idő jár, a burgonyabetegségtől tartani lehet, miért is ajánljuk a felvidéki burgonyatermelőinknek, hogy ezen egyszerű szerrel kísérletet tegyenek. A jó hatást már sok oldalról megerősítik.

A ló korának meghatározása

a nyolczadik éven felül. A lónak nyolcz éves korában alsó szemhéjja felső szélén egy ráncz képződik s ezután minden évben egy-egy új ráncz járul hozzá. E ránczok számáról tehát meg lehetne határozni, mennyivel haladta felül a ló nyolczadik életévét. Mivel eddig valóban nehéz volt a ló korának meghatározása s azon külső jelenségeket, melyekről következtetést lehetne vonni, gyakran meghamisítják; a felhozott észlelet, ha ugyan igaznak bizonyul, a lóisme-
rőknek teljes figyelmét érdemli meg.

E—s.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Köszönet-nyilvánítás.

A lévai rendőrkapitányság útján a „Stefánia-árva háza“ javára adakoztak: Kabina József ur 5 frt, Fizély Lajos ur 50 krt.

Buday József árva-házi növendék mint szorgalmas és jó magaviseletű iskolai növendék kitüntetésül kapott 1 frt 50 kr.

Hálás köszönet a jó ügy nevében. Léva 1887. jun. 30.

Szabó Endre
pénztárnok.

II.

Alulírt gyászoló családommal együtt a legőszintébb köszönetemet nyilvánítom mindazoknak, kik szeretett leányom elhunytá alkalmából mélyen érzett fájdalommat szíves részvétükkel enyhíteni kegyesek voltak. Léva, 1887. jun. 29-én

Szecsányi Kajetan.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az irodalom legújabb termékei:

Kossuth L. iratai, Helfy által szerkesztett összevont népies kiadása már megjelent. Ára füzve 2 frt 50 kr. egész vászonkötésben 3 frt.

Vas Gereben összes munkáinak 6-ik kötete: egy alispán már elhagyta a sajtót. Füzve 2 frt, izléses diszkötésben 2 frt 80 kr.

Jókai, Grf. Benyovszky Mór ic életrajza 2-ik füzeté 40 kr. E könyvek rakáron vannak Nyitrai és Tárna könyvkereskedésében, Léva.

Nyiltér.)

Részvény eladás.

Néhány drb „Lévai takarékos és hitelintézet“-i részvény eladó, ára 190 forint. Bővebb értesítést a kiadóhivatalban.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ó n y a József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt — kr — 8 frt 40 kr. Kétszeres 6 frt 10 kr — 6 frt 40 kr. Rozs: 6 frt — kr — 6 frt 20 kr. Arpa 5 frt 80 kr. — 6 frt 50 kr. Zab 5 frt 60 kr. 5 frt 90 Kukricza: 6 frt — kr 6 frt 20 kr. Bab: 5 frt 80 kr. 6 frt 20 kr. Lenese 7 frt 20 kr. 7 frt 80 kr. Köles — frt — kr — frt — kr.

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR-

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN,

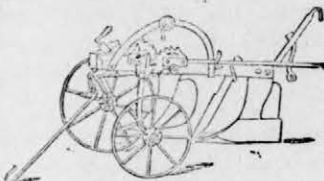
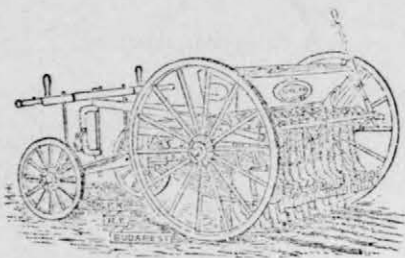
Központi iroda: VI. Váci körút 57. — Gazdasági géposztály: Külső váci-ut 1696—1699

SCHLICK-féle szabadalmazott „TRIUMPH“

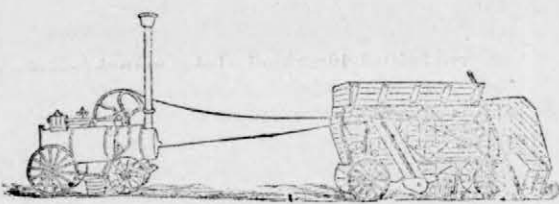
sorvető gépek

Legnagyobb kitüntetés a vetőgépre:

arany diszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

SCHLICK-féle szabad. egyes-, rýol-, kettős- és hármasekék.
2 első díj. aranyérem és még három egyéb kitüntetés.
SCHLICK- és VIDATS-féle ered. egyes ekék kapáló, töltőgató- és porhányító-ekék.

Gőzcséplők, járgánycséplők, gabona-rosták, őrlőmalmok, takarmánykészítő-és egyéb gazdasági gépek.

Előnyös fizetési feltételek.

Legolcsóbb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Képviselőt Léván: Kern testvéreknél.

Nézetem dr. J. G. POPP ur Bécsben, cs. k. udv. fogorvos száj-kozmetikájáról.

—11 Budapest, 1879. szeptember.
Az igazság érdekében ki kell nyilatkoztatnunk, hogy valamennyi száj- és fogkozmetika, melyet a kutató jelenkor úgy Bécsben, mint a vidéken az egész birodalomban forgalomba hozott, nálunk

Popp Anatherin szájvize, fogpasztája és pora elhomályosította és háttérbe szorította. Ezek a kozmetikák nálunk nélkülözhetetlen tolettszerek lettek, melyek minden néposztályban tért foglaltak; kozmetikák, melyek 10—20 év múlva is époly gyakran fognak keresztelni, mivel most orvosaink oly szerények, hogy semmi hasonló szert feltalálni nem akarnak, miután tudják, hogy azzal mire sem mennének, annál kevésbé, miután az összes Popp-féle kozmetikák első magyar orvosaink és fogásaink nyilatkozatai szerint azon jól megvizsgált s jónak talált tudományos sikerű szerek, melyek feltalálójuknak jótékony hatásuk által becsületére válnak.

Ilkó St., magánzó.
Ezen jeles tulajdonságai következtében mindennél, még Németországban, Svájcban, Törökországban, Angliában, Amerikában stb. is elismeréssel találkozó szájvize, friss minőségben.
Kapható: Léván, Boleman, Éde és Medveczky Sándor urak gyógyszerüzében. Báthban Zsilky L.: Aranyos-Maróthon: Simonides P., Nagy-Sallóban. Zsornai L., Új-Bányán: Vitkovics J., Cervinka M., Verebélyen: Berenczy Özegegy Bakabányán: Molnár S., Seimezen: Marótsy J. Sztankay F-féle

gyógyszertárakban és Neumann J. kereskedésében; Nyitrán: Kovács J. és Tombor C. urak gyógyszerüzében.

Idei rajok 3 forintjával megrendelhetők és átvehetők Mailáth István kiskereskedési méhészetében.

Huzás Julius 22-én.
Kincsem Sorsjegy á 1 frt 11 SORSJEGY 10 frt csak
Eőnyeremény készpénzben
50.000 forint
10.000 frt 5000 frt 20% levon. | 4875 pénznyeremény.
Kincsem-Sorsjegyek kaphatók: a lap kiadóhivatalában és a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapesten, Váci-utca 6. sz.

7 arany és ezüst érmet nyert legjobb **KÉZI HARMONIKA** Ariston, Eufonium, Melyfon, és ezek hangjegyei. Cziférák 8 frt 50-től 80 forintig.
Különösen ajánlja legújabb patent hangverseny cziférát, mindennemű hangszereit, hegedű, fuvola, klarinét, szájharmonikáit, occarináit, zenélő albumait stb.
TRIMMEL N. JÁNOS harmonika gyár és hangszer-raktár. **BÉCS.**
Képes árjegyzékek harmonika és hangszerrekről ingyen és bérmentve. — Színezett árjegyzékek ismétlődőknél 1 frt előleges beállítás mellett.

PSEPHOFER J. gyógyszerüzára Bécs, Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“
Vértisztító labdacok, melyek előbb ráláknak nevezettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetben csodálatra méltó hatásuknak ne bizonyultak volna. A legmakasabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszerek hasztalanul alkalmazottak, ezen labdacok által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség következett be. 1 skatulya 15 pirulával 21 kr., egy tegeres 6 skatulyával 1 frt 5 kr., bérmentve utánvételt 1 frt 10 kr.
A pénz előleges beállításával bérmentve 1 tegeres 15 pirulával 1 frt 25 kr., 2 tegeres 2 frt 30 kr., 3 tegeres 3 frt 40 kr., 4 tegeres 4 frt 40 kr., 5 tegeres 5 frt 20 kr., 10 tegeres 9 frt 20 kr. (Egy tegeresnél kevesebb nem küldhető.)
A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:
Leogang, 1883. május 15.
Igen tisztelt uram! Önnek pirulái valóban csodálatra méltóan működnek, nem olyanok ezek, mint egyéb dícsőített szerek, hanem segítyt nyújtanak majdnem mindenben.
A használatkor küldött pirulák legtöbbjét ismerősöknek és barátjainak osztottam, s mindnyáján szívték meg magazs korú egyének is s külföldi bajokban, ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulást tapasztaltak s folyvást használni akarták. Kérem emellett szíveskedjek ismét 5 tegereset küldeni. Tölem és mindazoktól, kiknek szerencséjük volt az ön pirulái által egészségüket visszanyerni, fogadja benső köszönetüket.
Deutinger Márton.
Bécs-Szt.-György, 1882. febr. 16.
Tisztelt uram! Nem felejtettem ki eléggé benső köszönetemet az ön piruláért, mert István szívté meg magazs korú egyének is s külföldi bajokban, ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulást tapasztaltak s folyvást használni akarták. Kérem emellett szíveskedjek ismét 5 tegereset küldeni. Tölem és mindazoktól, kiknek szerencséjük volt az ön pirulái által egészségüket visszanyerni, fogadja benső köszönetüket.
Novák Alajos, főkeresz.
Tekintetes úr! Előre bocsátva, hogy önnek minden gyógyszerre egyformán jó, mint a különböző fagy-balzsam, mely az ön családjában több üdült fagydagantól gyorsan megszűntetett, de az az egyeztetett univerzális gyógyszer iránt való bizalmatlanságomnak, elbátároztam, önnek vértisztító piruláit használni s ezen apró golyócskák segítségével, hosszú évi aranyór bajomat ostromolni. Nem akarok magamnak érdemet szerezni, midőn önnek tudatom, hogy régi bajom több hety használat után, egészen megszűnt s ismerősök körében a leoszorgalmasabban ajánlom. Az ellen sinez kifogásom, ha ezen sorokat — névtalárisom nélkül — nyilvánosságra hozza.
Tisztelettel **C. V. T.**
Bécs, 1881. február 20.

3 1/2 lóerejű GŐZMOZGONYOK fa-, szén- és szalmatüzelésre s legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható s új szerkezetű **gőzcséplőgépek** szeges dobbal, kettős tisztító művel, árpatokiyásolóval és osztályozó hengerrel. **Ár 3150 frt és azon felüli** MUNKAKÉPESSÉG 10 óra alatt 3000—6000 kéve JÓTÁLLÁS.

MAGYAR GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK **GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH-tól** BUDAPESTEN

BUDAPESTRE FELRÁNDULÓ VEVŐK KIZÁRÓLAG ÉS EGYENESEN GYÁRUNKBA (5 PERECZYRE AZ OSZTR. ÁLLAMVASUTTÓL) JÖNNI KÉRETNEK.

4. 6. 8 lóerejű, gőzcséplőkészletek verőlécezes dobbal és vaskerettel, legújabb, legszilárdabb szerkezetű; ekék, vetőgépek, **rosták, malmok, MORZSOLÓK.** **SZECSKA- ÉS RÉPAVÁGÓK** és mindennemű más **mezőgazdasági GÉPEK.**

Az 1885-iki BUDAPESTI ÁLTALÁNOS ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON **NAGY DISZOKLEVÉL.**

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA külső váci ut 7. BUDAPEST külső váci ut 7.

Fagy-balzsam Pserhofer J.-től, hosszú évek óta ismert legbiztosabb szer mindenféle fagyások ellen, valamint üdült sebekre stb. Egy doboz 40 kr.
Golyva-balzsam, nyak ellen, Egy palack 40 krajczár.
Élet-essencia (prágai cseppek) elrontott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen. 1 palack 20 kr.
Ökörfark virágnedv általános ismert kitűnő házi szer catarhus rekedtség, görcsös köhögés stb. 1 palack 50 kr.
Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer köszvény és reumatikus baj, fogfájás, Ischiász, fül-fájás ellen stb. 1 frt 20 kr.
Alpesi növénynedv W. D. Bernhardtól. 1 palack 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.
Szem-essencia Romershausentől. 1 palack 2 frt 50 kr., fél palack 1 frt 50 kr.
Tannochinin-pomádé Pserhofer J.-től, számos év óta legbiztosabb szer minden hajnövesztő szer közt, melyet orvosok elismernek. Egy elegánsan kiállított nagy adag 2 forint.
Általános tapasz Stendel tanártól vágott és szurt sebekre, rosz indultu daganatok, még üdült, gyakran felpattantó lábdaganatokra is, körömméregre, sebekre s gyuladt részekre és egyéb szenvedéseknél ajánlható, 1 doboz 50 kr.
Általános tisztító só Vulrich A. W.-től, kitűnő házi szer, a rosz emésztés következményei, fejtájás, szédülés, gyomorgöres, mellégés, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag 1 frt.
Ferencz-pálinka 1 palack 60 kr.
Lábizzadás elleni por 1 skatulya 50 kr.
Mindennemű homeopathiai gyógyszerek készletben vannak.
Az itt megnevezett készítményeken kívül minden az osztrák lapokban hirdettet bel- és külföldi farmaceutikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem levő cikkekéről pontosan és olesón gondoskodunk.
A postai küldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek előleges pénzbeállításra vagy utánvételt.
A pénznek előleges beállításával (legjobb postautalvánnyal) a portó sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvételnél.